

ТОШКЕНТ ХАҚИҚАТИ

Вилоят ижтимоий-сиёсий газетаси

TOSHKENT HAQIQATI

1928 йил 11 декабрда асос солинган • 1999 йил 21 август, шанба • № 67 (11.150) •

Эркин нархда сотилади

ВАТАН ОЗОДЛИГИ — ОЛИЙ САОДАТ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислон Каримовнинг
Олий Мажлис XV сессиясидаги маърузаси

Хурматли депутатлар!
Биринчи чакirik Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг охириги — XV сессияси улуг байрамимиз — Мустақиллик кунининг саккиз йиллиги арафасида ўтмоқда.

Тарих учун саккиз йил катта муддат эмас. Лекин, ҳолисона айтганим бўлса, шу киска давр мобайнида ҳаётимиз тубдан ўзгарди.

Ўзбекистонга ярим мустамлака, хом ашё етиштирувчи ўлка деб қараган, ҳалқимизнинг миллий туйғуларига ҳо бўлган барча қадриятларни менсимасдан, тарихимиз, тилимиз ва маданиятимиз, анъана ва одатларимизни поймол этган эърава ва манфур тизим барбод бўлди.

Таъначиси лаббайчи тўралар, амалдорлар, пойдевори маъмурий буйруқбозлик бўлган эски, ўта мафуралашган, ҳалқни ювош, итоаткор оломон деб биладиган тизим ўтмишда қолди.

Бугун юртимизда демократик, фуқаролик жамияти ва ҳуқуқий давлатнинг мустаҳкам пойдевори қўйилмоқда, қўлқлади, барқарор ривожланиётган бозор иқтисоди асослари шаклланимоқда.

Ҳаётимизнинг барча жаҳаларида, шаҳарларимиз, қўрғонларимиз ва қишлоқларимиз, ишлаб чиқариш ва иқтисодиётнинг бутун бошли йирик тармоқларида кишини лол қолдирадиган ўзгаришлар рўй бермоқда.

Бир сўз билан айтганда, янгилаш, ислохотлар жараёни амалда турмушимизнинг деярли барча — сиёсий, иқтисодий, ижтимоий-маънавий соҳалари, жамият ва давлат қурилиши соҳаларини қамраб олмақда.

Энг муҳими, шуни алоҳида таъкидлаш лозимки, ушбу жараёнлар билан биргаликда биз ўзимиз ҳам ўзгаряпмиз, дунёқарашимиз, янгиликларга муносабатимиз мутлақо ўзгармоқда.

Мазкур ўзгаришларнинг муҳим жиҳати шундаки, кишилар авваламбор ўз кучига суяниб ўз тақдирини, оиласи келажагини ўзлари белгилайдиган бўлмоқдалар, ҳаётимизни демократлаштириш жараёнининг онгли равишда қабул қилмоқдалар.

Хуллас, ҳалқимиз бугун ўз ҳаёти, келажагининг ҳақиқий ижодкорига айланмоқда. Бу, менимча, бундан кейин ҳам одамлар онгида ривожланиши керак бўлган энг катта ютуқдир.

Азиз ватандошлар!

Бугун ўтган даврни кўз ўнгимиздан ўтказиб сарҳисоб қилар эканмиз, аввало, барчамизни мана шу кунларга етказган, эзгу ниятларимизни амалга оширишда, рўёбга чиқаришда ўзи мададкор бўлган Яратганимизга минг-минг шукроналар, ҳамду санолар айтишимиз лозим.

Ўтган давр мобайнида улуг ва ягона мақсад учун — Ватанимиз келажаги, эртанги ёруғ кунимиз, турмушимизни фаровон, юртимизни обод қилиш, ҳалқаро майдонда ўзимизга муносиб обрў-эътибор топиш, Ўзбекистонни улуглаш, ўз-

бек номини бутун жаҳонга таранум этиш йўлида сиз ҳалқ ноиблари билан бирга баҳамжиҳат иш олиб бордик.

Энг муҳими, биринчи чакirik асосида ташкил толган парламентимиз фаолиятининг асосий мезони шундан иборатки, ўтган давр мобайнида кўппартиявийлик шаклланиб, турли ҳаракатлар, жамоат бирлашмалари сиёсат майдонига чиққан, турли ижтимоий тоифа ва табақалар вужудга кела бошлаган мураккаб бир шароитда, Олий Мажлис ҳокимиятининг бошқа тармоқлари билан ҳамкорликда жамиятимизда сиёсий мувозанатни, тинчлик ва барқарорлиқни сақлаб туришда ишончли омил бўлди.

Мамлакатимизнинг сиёсий-ижтимоий, маънавий ва маданий ҳаётида, янгилаш жараёнида, ислохотларга қонуний асос барпо этиш ва уларни изчиллик билан давом эттиришда, барча самарали ишларимизда Олий Мажлисининг бош-қош бўлиб турганини биз бугун катта мамнуният билан қайд этамиз.

Олий Мажлисининг бугун тақдим этган беш йиллик ҳисоботини, сўзга чиққан ҳалқ депутатларининг билдирган фикрлари ва берган баҳоларини, бир сўз билан айтганда, Олий Мажлисининг беш йил давомидаги фаолияти, амалга оширган тадбирлари ва ҳалқаро майдонда тобора ошиб бораётган обрў-эътиборини, авваламбор, Ўзбекистонда демократик давлатларга хос парламентаризм шаклланиб бораётганининг тасдиғи деб биланам.

Ҳаёт, замон шиддат билан ўзгариб бормоқда. Шунга монанд равишда жамиятимиз, унинг улук сиз қисми бўлиш парламентимиз ҳам, депутатлар ҳам ўзгариб бормоқда.

Мен бугун сиз азияларнинг юзингизга, кўзингизга қараб, сизга ишонч билдирган миллионлаб сайловчилар олдида шуни айтишим керакки, мамлакатимиз, ҳалқимиз ўтган даврда қандай ютуқларга эришган бўлса, уларнинг барчасида парламентимизнинг му-

носиб ҳиссаси бор.

Ҳалқимиз, сайловчиларингиз олдида, ўз виждонингиз олдида — мен бурчимни ҳалол ва сидқидилдан баҳо этдим деб айтишга ҳаққингиз бор, албатта. Мен бу ҳаққини катта фахр ва катта ифтихор билан таъкидлаш лозим деб биланам.

Муҳтарам ҳалқ ноиблари! Бугун мана шу минбарда туриб сиз азиялар билан олдимизда турган ўта муҳим бир вазифа бўйича фикр алмашиб олмақчиман.

Ҳаммангизга маълумки, мамлакатимиз, ҳалқимиз ҳозир муҳим сиёсий-ижтимоий воқеалар арафасида турибди. Бугунги сессияда Президентлик лавозими ва Олий Мажлис депутатлигига бўлажак сайловларнинг муддати белгиланди. Бу сайловлар бизнинг мустақиллик даврида демократия бобида орттирган тажрибаларимизни, демократик табиойлар ҳаётимизга қанчалик кириб бораётганини, аҳолимизнинг сиёсий савияси нечоғлик юксалганини бутун дунёга яна бир бор кўрсатадиган имконият ва синов бўлади.

Сайловлар жараёнида ҳар қайси давлат, ҳар қайси жамиятда эркин тафаккур, ҳилма-хил фикрлар, одамларнинг хоҳиш-иродами, орзу-умидлари, ижтимоий қайфиятлар, шу билан бирга, сиёсий ҳаракатлар ва кучларнинг интилишлари айниқса яққол намоён бўлади.

Шуларнинг барчасини инобатга олган ҳолда биз бугун мамлакатимизда мавжуд бўлган вазиятга, авваламбор танқидий баҳо бериб, саккиз йил давомида барпо этилган, авваламбор Конституцияда, қабул қилинган қонунлардан иборат ҳуқуқий базага ва ҳалқаро андозаларга суяниб, таяниб, олдимизда турган улкан сиёсий синовдан ёруғ юз билан, мамлакатимиз обрўсига обрў қўшиб чиқилиши учун зарур моддий, маънавий ва интеллектуал салоҳиятимизни сафарбар қилишимиз даркор.

Модомики биз демократик ҳу-

қуқий давлат, фуқаролик жамияти барпо этиш каби эзгу мақсад сари интилаётган эканмиз, демократиянинг бош талаби бўлиши эркин сайловларни муносиб ташкил қилиш биз учун ҳам қарз, ҳам фарзидир.

Мана шу масалаларга муфассалроқ тўхталиш лозим деб ўйлайман.

Албатта, бизда нуфузли ҳалқаро ташкилотлар томонидан, демократия талабларига тўла жавоб беради, деб тан олинган ўз Конституциямиз, ўз қонунларимиз борки, уларда сайлов масалаларига доир умумэтироф этилган ҳалқаро меъёрлар, илгор демократик давлатларнинг ижобий тажрибаси, мукамал тартиблар ва талаблар ўз ифодасини топаган.

Шундай экан, бизнинг энг муҳим вазифамиз — қабул қилинган қонунларимизга, эътироф этилган талабларга, демократик андозаларга катъий риоя этишни таъминлашдир.

Шу ўринда демократия принциплари, тараққий толган давлатларнинг қўллашга арзийдиган тажрибаси бизга ёрдамга келиши керак.

Бу тажрибанинг биз учун энг муҳим жиҳати шундаки, бундай мамлакатларда аҳолининг, аввало сайловчиларнинг ўтказилаётган сайловларга муносабатлари, сайловларнинг жамият ҳаётидаги ўрни, уларга тайёргарлик ва ўтказиш тартиблари қўл — ўн, балким юз йиллар давомида шаклланиб ва кўп синволлардан ўтганини ҳисобга олишимиз даркор.

Ҳисобга олиш дегани, аввало, уларни синчиклаб ўрганиш, танишиш, сайловчилар орасида тушунтириш ишларини олиб боришда, мутасадди ташкилотлар ва фаоллар билан ўқув машғулотлари ва семинарларини ўтказишда бу илгор тажрибаларга суянишдир.

Яна бир бор шуни таъкидлаш истардимки, бугунги кунда ўз миллий қонунийлигимиз ва ҳалқаро андозалар асосида одамларимизнинг, сайловчиларимизнинг сиёсий савияси ва маданиятининг ошириш, уларнинг ўз конституцион ҳуқуқларини чуқур англаши энг муҳим ва долзарб масала бўлиб қолмоқда.

Шу ўринда ҳаётимизда учраб турадиган баъзи бир ҳуқуқ ҳолатларга тўхталиб ўтмоқчиман.

Мамлакатимизда қабул қилинган қонун ва тартибларга биноан, кўппартиявийлик асосида ташкил қилинган сайловларда бир депутатлик ўрнига қандай бўлса бўлса номзод бўлишини қўйишимиз табиийдир. Шунинг ҳисобга олсак, сайловларга тайёргарлик пайтида баъзи номзодлар ишларга берилиш, сохта ватдабозлик, одамларнинг мойилигини ўйғотиш мақсадида ғайриқонуний ишлар қўл уриш каби носоголом қураш авж олишига асло йўл қўйиб бўлмайди.

Сайловлар одамларнинг маҳаллийчилик, уруғ-аймоқчилик, қабилчилик белгилари асосида ажралиб кетишига ҳам сабаб бўл-

маслиги керак. Асоссиз равишда бир-бирининг обрўини тўкиш, ҳақоратлаш, андишасизлик, ҳар хил бемаъни «ўйинлар» уюштириш сингари нохуш ҳолатларга йўл қўйилмаслиги зарур.

Ҳалқимизга хос вазиимлик, сиёсий, камтарлик фазилатлари инсонни улуглайди. Минбарда туриб, тилга эрк бериб, ваколати бўлмасдан туриб ҳалқ номидан гапиришга ҳеч кимнинг, ҳеч қандай ҳаққи йўқ.

Депутат бўлишни истаган одам аввало ҳалол-поқлиги, маънавий етуқлиги, теран билими, қобилияти, эл-юрт манфаатини шахсий манфаатидан устун қўйиш каби ҳусусиятлари билангина сайловчиларнинг ишончига сазовор бўлиши мумкин.

Сайловлар, уларга тайёргарлик ҳақида гап борар экан, қураётган барча тадбирларимизнинг асосий мезони, асосий мақсади деб ягона муҳим вазифани кўрмоғимиз ва шунга эришмоғимиз даркор.

Барча сайловолди тайёргарлигининг асосий мақсади — **ҳар қайси овоз берадиган инсон — у кимга овоз беришидан қатъий назар, Президент номзодими ёки депутат номзодими — аввало ўз хоҳиш-иродасига суяниб, ўз йўлини суяниб, мустақил ва онгли равишда овоз берсин.**

Мана шу мақсадга эришган ҳолда сайлов натижаларидан қониқлиш ва мамнуният ҳосил қилиш мумкин.

Яна бир муҳим фикрни такроран айтишни лозим деб биланам. Ҳар қандай партия, агар у ўзини том маънодаги сиёсий партия деб ҳисобласа, авваламбор аниқ роғга эга бўлиш билан бирга нимагадир ёки кимгадир муҳолиф бўлиши зарур. Бундан қўрқмаслик керак.

Мана шундай ҳолат ва мана шундай ёндашиш партиянинг тарафдорлари ва унга ишонган, инонган одамлар ҳамда жамоага аниқ-равшан маълум бўлиши даркор.

Янада содда қилиб айтганда, партия тарафдорлари ўзлари қўйилган қўйган партия ёки шахс нима учун қурашаётгани ва нимага қарши чиқаётганини яхши билишлари ва аниқ позицияларга эга бўлишлари керак.

Урра-урачиллик, яшасинчилик қайғирити, бугунги сёсатини орқа-унгига қарамай фақат мактаб билан ҳеч нарсани ҳал қилиб бўлмайди, бирорта муаммо ҳам ечилимайди. Шунинг барчамиз яхши англаб олишимиз зарурки, аниқ вақтда минбарбозлиғи митингбозлик, турли хил ҳавойи бакирик-чакирликлар билан ҳам бирор туп дарахт кўкариб ёки бирорта иморат битиб қолмайди.

Шунинг учун ҳаётимизга танқидий кўз билан қараб, сиёсий-ижтимоий воқеаларни ҳар томонлама таҳлил қилиб, бугун ҳалқимизни қизқитирадиган долзарб масалалар бўйича — у сиёсатга тегишлилик, давлатчилик, жамиятини

(Давоми 2-бетда).

СЕРМАЗМУН кунлар

• Ўзбекистон Республикаси Президенти асарларини ўрганивчиларга қўлланма сифатида «Ислон Каримов миллий давлатчилик, истиқлол мафқураси ва ҳуқуқий маданият тўғрисида» номли китоб чоп этилди. Мазкур нашр юридик ўқув юртлири ўқитувчи ва талабаларига, ҳуқуқни муҳофаза қилиш ва давлат бошқаруви органлари ходимларига, юртбошимиз асарларини ўрганаётган олимларга, кенг китобхоналар оммасига мўлжалланган.

• Ўзбекистон Бадий академиясида мамлакатимиз истиқлолининг саккиз йиллиги байрамига бағишланган «Энг улуг, энг азиз» деб номланувчи кўргазма-танловга тайёргарлик бормоқда. Кўргазмага вилоятларда ўтказилган танловларнинг қўлиблари, таниқли рассомларнинг мустақиллик йилларида яратган асарлари қўйилди.

• Шу кунларда Саудия Арабистони подшоҳлиги савдо вазири Усама Жафар Фахр раҳбарлигидаги ушбу мамлакат делегацияси юртимизда меҳмон бўлиб турибди. 19 август кунини саудиялик меҳмонлар Ўзбекистоннинг қатор вазирилик ва идораларида бўлиб, ўзларини қизқитириган соҳалар юзасидан бевосита мулоқотлар ўтказди.

• Республика ёшларининг «Қамолот» жағфармаси фаоллари йиғилиши бўлиб ўтди. Унда мамлакатимизда ёш авлоднинг маънавий-ахлоқий тарбияси мавзуси муҳокама этилди.

• Республика мудофаага қўмаклашувчи «Ватанпарвар» жамиятида бўлиб ўтган матбуот анжуманида мустақиллик тўғрисида саккиз йил мобайнида мудофаа жамиятида мамлакатимиз мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш соҳасида олиб борилаётган ишлар ва эришилган натижалар муҳокама этилди. Ҳозирги вақтда бу ташкилотда спортнинг бир қатор турлари билан 100 мингдан ортиқ киши шугулланимоқда.

• Қелаҳақда Тошкент Ирригация ва қишлоқ ҳўжалигини механизациялаш институти Марказий Осиё давлатлари иқтисодиётини қишлоқ ҳўжалик тармоқлари учун мутахассислар тайёрлаш соҳасида масофадан ўқитиш марказига айланади. Амстердамда бўлиб ўтган «Қишлоқ ҳўжалиги олий таълимида ётақчилик» ҳалқаро конференциясида шундай қарор қабул қилинди.

• Ҳисоб-китоблар механизмининг тақомиллаштириш ва бюджет тўловлари интизомини мустаҳкамлаш бўйича ҳўкумат комиссиясининг тўлов муддати ўтган дебиторлик ва кредиторлик қараларини қисқартириш бўйича кичик комиссиясининг навбатдаги йиғилиши бўлди.

ВИЛОЯТ ҳаёти

• Оққўрғон тумани «Қаҳрамон» ҳўжалигида «Қувонч ўткини, мустақиллик абади» деб номланган байрам мушоираси ўтказилди. Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси томонидан уюштирилган мазкур тадбирда Халима Худойбердиева, Зулфия Мўминова, Маҳмуд Шоиров, шунингдек, вилоятда яшаб ижод қилаётган шоирлар она-Ватан, истиқлол, бунёдкор халқимизни улугловчи шеърларидан ўқиб бердилар. Санъаткорларнинг шўх қўй ва қўшиқлари мушоирага узга-ча фойз бағишладди.

Бука туманидаги «Ачамайли», Ўртачирчиқ туманидаги Акмал Икромов номли ҳўжаликларда ҳам ана шундай учрашувлар бўлиб ўтди.

• «Маҳалла» жағфармаси вилоят бўлими қошида «Саёҳат» гуруҳи деб номланган бўлим ташкил этилди. У хоҳиш билдирган кишиларни жаллаб мамлакатимизнинг зиёратгоҳларига сафарлар уюштирадди.

Шу кунларда Самарқанд, Бухорони кўриш истагида бўлганлардан буортмалар туша бошлади.

• Ўзбекистон Республикаси «Қамолот» жағфармаси Юқоричирчиқ туман бўлими тақдирини билан футбол бўйича маҳалла ёшлари ўртасида «Қамолот» кубоги турнири ўтказилди. Унда 200дан ортиқ маҳаллаларда истиқомат қилувчи ёшлар иштирок этишди.

• Қўйчириқ тумани маънавият-маърифат кенгаши ташаббус гуруҳининг анжумани бўлиб ўтди. Анжуманда туман ҳокими Ж.Ғайзиев маъруза қилди. Сўзга чиққан 29-ўрта мактаб директори Робия Достонова, қозоқ байналмилал маркази раиси Қирғизбой Дўстхўжаев, туман имом ҳатиби Нурилла Хўжиев ва бошқалар маънавият ҳар бир кишининг кўнгил эҳтиёжига айланиши учун фидокорлик қўрсатиши зарурлигини ўқитдилар.

Анжуманда Ж.Ғайзиев маънавият ва маърифат туман бўлими раиси этиб сайланди. Шу кўни кенгашининг 50 аъзоси ҳам маълум бўлди.

• Вилоят меҳнат, аҳолини ижтимоий ҳўмоялаш бошқармаси томонидан Занғиота, Пскент, Ўртачирчиқ, Чиноз туманларидаги «ҚП Нур», «НП Фарход», «ҚП Тўйтепа», «АО Чиноздон» кичик қорхоналарига янги иш жойлари барпо этиш учун шу йилнинг олти ойи ичида 39,5 миллион сўм маблағ ажратилган эди. Ана шу маблағ ҳисобидан бу жойларда 156та ишчи ўринлари очилди.

• Қибрай туманидаги 16-мактаб география ўқитувчиси Ҳайрулла Иноғомов Олмонияда бўлиб қайтди. У бу мамлакатга мазкур фан бўйича ўқитиш услубини ўрганишга ҳалқаро Европа кенгашининг ТАСИС гуруҳи йўлланмаси билан борди.

• Олмаликдаги 14- ва 19-маҳаллаларда истиқомат қилаётган фуқаролар мустақиллик байрами арафасида яна бир қўлайликка эга бўлдилар. Уларнинг хонадонлари ичимлик сув билан таъминланди.

19 август кўни Тошкентда биринчи чакirik Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг ўн бешинчи сессияси иш бошлади.

Парадонт сессияси ишда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислон Каримов иштирок этимоқда.

Мажлисда Вазирлар Маҳкамаси аъзолари, республика ташкилотларининг раҳбарлари, ҳорихий давлатлар элчилари ва дипломатия корпуси вакиллари, республика ва ҳорихий омавий ахборот воситаларининг муҳбирлари ҳозир бўлишган.

Сессияни Олий Мажлис Раиси Э.Ҳалилов бошқарди. Олий Мажлис сессиясининг ишчи органи — қотибиятни тузди, кўн тартибини тасдиқлади.

Депутатлар Олий Мажлис ва унинг раҳбариятининг 1995-

БИРИНЧИ ЧАҚИРИҚ ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI ОЛИЙ
МАЖЛИСИНING ЎН БЕШИНЧИ СЕССИЯСИ ТЎҒРИСИДА
АХБОРОТ

1999 йиллардаги фаолияти ҳақидаги ҳисоботини муҳокама қилишга киришди. Унда Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмасининг раиси А.Орипов, Андиқон вилояти Жалақудук тумани ҳокими М.Эгамов, Ўзбекистон ёшлари «Қамолот» жағфармаси раиси Ҳ.Абдураимов, Ўзбекистон Республикаси Инсон ҳуқуқлари бўйича миллий маркази директори А.Савдов, Сирдарё вилояти Ховос тумани ҳокими Р.Турдиев, Ўзбекистон ҳалқ демократик партияси Қашқадарё вилоят кенгашининг биринчи котиби Ф.Омонов, «Адолат» социал демократик партиясининг биринчи котиби, Тошкент давлат

биринчи тиббиёт институти ректорини Т.Даминов, Тошкент шаҳридаги «Интер-Осиё» корпорацияси бошқаруви раиси К.Йулдошев, Қорақалпоғистон марказий касалхонаси бўлим мудири Б.Оразалиев, Самарқанд тумани ҳокими Р.Ҳасимов, Ховос вилояти Богот тумани ҳокими Ш.Хужаниёзова иштирок этиди.

Президент Ислон Каримов сессия иштирокчилари ҳузурида нутқ сўзлади. Давлатимиз бошлиғи мустақил тараққий йилларида Ўзбекистон эришган ютуқларни алоҳида таъкидлаб, ислохотларни амалга оширишда,

Депутатлар Олий Мажлис ва унинг раҳбариятининг 1995-

1999 йиллардаги фаолияти ҳақидаги ҳисоботини маъқулладилар, тегишли қарор қабул қилдилар.

Молия вазири Р.Азимов депутатларга 1999 йилнинг биринчи ярмида Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджети ижроси тўғрисида Ўзбекистон Республикасининг 2000 йилги асосий макроектисодий истикбол кўрсаткичлари ва Давлат бюджетининг параметрлари ҳақида ахборот берди. Олий Мажлис Бюджет, банк ва молия масалалари қўмитаси раиси А.Аҳадов қўшимча маъруза қилди.

Бу икки масалани муҳокама қилишда «Файз» акциядорлик

ҳолдинг компаниясининг бош директори М.Азимова, Фарғона шаҳри ҳокими А.Мўминов, Жиззах вилояти болалар шифонасининг бош вазири Ҳ.Алимова, Қорақалпоғистон Республикаси Тўртқўл туманидаги «Шўраҳон» ширкат ҳўжалиги бошқаруви раиси А.Абдукаримов иштирок этиди. Депутатлар 1999 йилнинг биринчи ярмида Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетининг ижроси тўғрисидаги ҳисоботни тасдиқладилар ҳамда Вазирлар Маҳкамаси тақдим этган Ўзбекистон Республикасининг 2000 йилги асосий макроектисодий истикбол кўрсаткичларини ва Давлат бюджетининг параметрларини маъқулладилар.

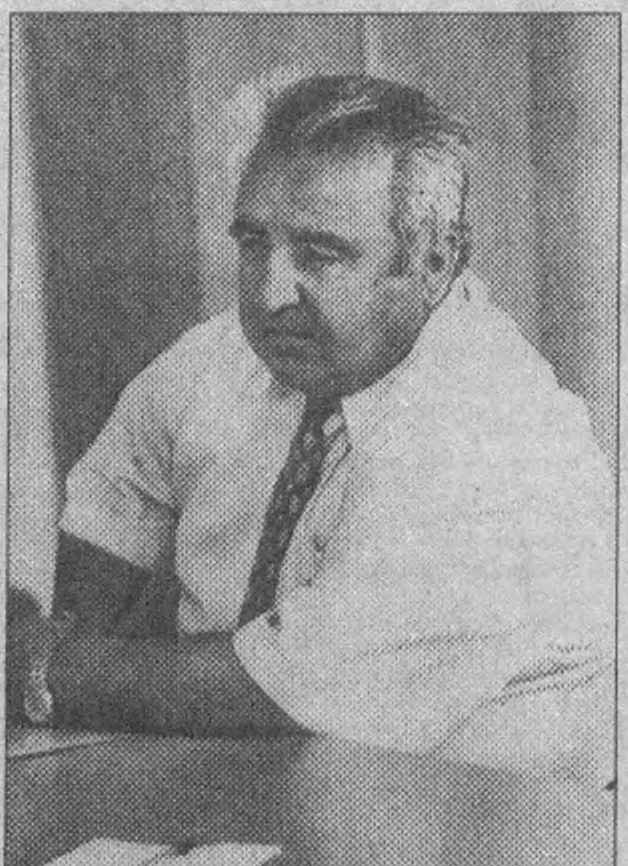
Кенгаши «Ўзбекистон Республикасининг сайлов тўғрисидаги қонун ҳужжатлари»га ўзгаришлар киритиш ҳақидаги Қонун лойиҳасини (Давоми 2-бетда).

ЮРАГИМДАН ИЗЛАНГИЗ

Шундай одамлар бўладики, улар кирган давралар яшаб кетади. Улар қўл урган юмушлар осонгина битақолади. Ҳаммининг ҳурматиға сазовор бўлишади, оғизларидан бол томади. Оқилхон ака ҳам ана шундай меҳриғиси бор инсонлардан.

Облик кишлоғида, нафақат Облик, балки Анг-

рен шахрида Эшончаевлар оиласини билмайдиганлар кам топилади. Ҳамқишлоқлари бу сулола, «зиёкорлар авлоди» деб иззат қилишади. Бу бежиз эмас. Чунки бугун Ангрен шаҳар маданият бўлими бошлиғи бўлиб ишлаётган Оқилхон Эшончаевни падари бузруквори Эшонхон Караматов ҳам ўқитувчи бўлган эди.

Дилкаш суҳбатлар

— Оқилхон ака, дунёда касблар кўп. Нега ўзингизни маърифатга, маданиятга бағишлаган қарор қилгансиз?

— Оиламиздаги анъана сабабчи бўлгандир балки. Чунки Абдуллахон акамдан, Ойимпошша оямдан бошқа ҳаммамиз, раҳматли Шукрхон акам, Орифхон, Ойшахон, Ҳокимхонгача маорифчимиз. Умумий меҳнат фаолиятимиз 200 йилга яқинлашиб қолар.

1963 йилда Тошкент Маданий-оқратив техникумини тугатган Ангрен шаҳар маданият уйи директори этиб тайинландим. У пайтда кадрлар танқисроқ бўлгандир-да. Отам раҳматининг бир ўғитлари ҳаммизга менга йўлни юлдуз бўлиб келади: «ўғлим, бир ишга қўл урдингми, асло иккиланма, икки хаёлга борма. Ишининг яхши-ёмонини йўқ одамда яхши-ёмон бўлса мумкин. Касбининг қанчалар меҳр қўйсанг, у сени шунчалар ардоқлайди». Тўғри гап экан. Ўттиз йил умринини маърифат, маданиятга бағишлаб, кам бўлганим йўқ.

— Маданият уйида ишлаган йилларингиз бесамар кетмагандир?..

— Ўзи қўл қовуштириб ўтириш қонимизда йўқ. Дастлаб маданият уйини таъмирлашдан иш бошладим. Кейин чолгу, драма, тикиш-бичиш тўғрақларини йўлга қўйдим, қўғирчоқ

театри ташкил қилишда қатнашдим. Сал кунда маданият уйимиз гажум бўлиб қолди. Мактабларда, маҳалаларда томошалар кўрсата бошладик. Шаҳримизни биласиз, кўп миллатли. Шу сабабли барча бирдек қатнаша оладиган тўғрақларини ташкил этишга ҳаракат қилдим. Маданиятнинг, маънавиятнинг буюк вазифаси бор: миллатларни дўстлаштириш. Ҳозир ўзбек қўшиқларини бошқа миллат вакиллари, рус қўшиқларини маҳаллий аҳоли мароқ билан эшитаётганига гувоҳ бўласиз.

Бунга бир мисол. «Шанс» рақс-шоу балети ташкил этилганда кўплар унинг ютуқларига ишонмаган эди. Ҳозир бу даста ҳатто хорижда ҳам олқиш олиб келяпти. Дукент маданият уйидаги халқ ашула ва рақс дастасининг чиқишларини ҳамшаҳарларимиз орзиқиб кутяпти. Хоримиз бу йилги «Ўзбекистон қўшиқ байрами» кўрик-танловига вилоятимиз бўйича биринчи ўринни эгаллади. Анвар Тошматов, Садирахон Очлов сингари ўзинингнинг ҳофизларимиз бор. Энди халқ театри ташкил қилиш ниятидмиз.

— Буларнинг ҳаммасида сиз бош-қошсиз?..

— Бир мен десам ноқулай бўлар. Бутун маданият бўлими бир жону, бир тан бўлиб ишлаймиз.

— Барибир, «Минг қўшчиға бир бошчи» дегандай...

Ҳозир шаҳримиз янги келинчадек ороланиб турпти. Байрам кўни «Кимёгар» ўйингоҳида томошалар бўлиб ўтади. Кўйинг-чи, ёшучулар ҳаммамиз байрамни интиқлик билан кутяпмиз.

— Ангренда мусиқа мактаблари бор экан, деб эшитамиз...

— Бор. Учта. Бир шаҳарга учта мусиқа мактаби кўп эмасми, деб ўйласангиз. Асло ундай эмас, ҳатто кам. Ахир келгуси авлодининг маданияти бўлиши учун қанча нарсас зарур бўлса, муҳайё қилишимиз керак-да.

— Оқилхон ака, сиз ҳа-

кингидага ғайрати ичига сиғмаган инсон деб гапирядади.

— Ҳайратли бўлиш ҳар биримиз учун фарз-айн. Ахир эртанги кун деб яшаймиз. Лоқайлик, ўзи бўларлик билан яшаш ном қозонмаймиз. Юрагимда орзуларим мўл. Энг яхши сўзларимни юрагимдан қидиринг. Ангренни ям-яшил шаҳар ҳолида қўришни истайман. Обод қўчаларни, ҳамшаҳарларимнинг бахтиёр чеҳраларини қўришни истайман. Юрагимдаги ғайратим эса ана шу орзуларимнинг ушатишидаги энг ишончли омилдир.

— Оқилхон ака боғ кўчага бўрилиши билан одамларга дуч келди.

— Эй, ассалому алайкум, домла, — деди бирови юзига табассум ёйилиб, — сизни истаб келувдик. Шу денг, маҳалламизда тadbир бўляпти. Иккитагина қўшиқ айтадиган хофиз болалардан юборишининг иложи бўлармикин?

Оқилхон ака розилик берди. То уйига етгунча кўни-қўшнлар, ёру-биродарлар омонлашиб ўтишди. Эшакни очган Инобат опа:

— Яна кеч қолиб кетдингиз, овқат совиб қолди, — деб ўпкалади.

— Ҳечқиси йўқ, — деди Оқилхон ака, — бугунги ишнинг эртага қолдирасан яхши

Об-хаво

Кунлар исишда давом этади

ЁЗНИНГ қирқ кунлик чилласи тугаган бўлса ҳам кўшнинг ҳазирамаси ҳамон қизибди. Айримлар бундай пайтларда ўз таътиллари баҳаво жойларда ўтказишга ҳаракат қиладилар. Лекин иссиқ кунларнинг ҳам гаши ўзгача... Энди кунлар совий бошлайди десангиз, янглишасиз. Аксинча, бизга республика об-хавонини қузатиш бош бошқармасидан хабар қилишларича, 22-25 август кунлари пойтахтимиз ва Тошкент вилоятида қуруқ ва иссиқ ҳарорат сақланиб туради. Кечалари 19-24, кундуз кунлари эса 35-40 даража иссиқ бўлади.

Сухбатдош ТемурабайДУЛЛО.

МАҲБУСЛАР МУСИҚА ТИНГЛАШАДИ

Қамоқхонага яқинлашган кишининг юраги орқасига тортиши табиий. Қотилу ўрилар, тухматчилару товламачилар... Яхшиси, уларга рўпара бўлманг! Манилсиз қамоқхонаси маҳбуслари «Кесон сити» деб номланган рок-группа ташкил қилишди. Беш маҳбус эски ва янги рок намуналарини қўлаш билан бирга, ўз бисотларидаги мусиқа намуналарини ҳам бунга қўшиб қўлашяпти.

«Ташқарида» юрган кишилар ҳам бундан хабардор бўлишди. Филиппиндаги овоз ёзиб олиш студияси («Алфе рекордс») бу ҳаваскорлик группасининг альбомини яратмоқчи. «Ўтган ишга саволат, бизга ҳақиқий истеъдодлар керак. Биз улар билан кенг миксда ҳамкорлик қилмоқчимиз», дейди компания раҳбарларидан бири. Маҳбусларнинг қанча «ўтириши» аҳамиятсиз. Турмада эса уларнинг қўшиқлари жаранглаб тургани маъқул. Қамоқхонада санъат ҳуқуқдорлик қилар экан, бу маҳбусларни келажакда қайтиб жиноят қўчасига бошламаса керак.

ЧЕКИШ «ИМТИҲОН» ҚИЛАДИ

Турли жойларда яширинча сигарета чекувчи британиялик мактаб ўқувчилари бу зарарли одамни ташлашга қарор қилишди. Заҳарли никотиннинг кимга ҳам кераги бор? Афсуски, бир марта «татиб» кўрган ўспиринни лаънати

АЛАН БИННИНГ КАРТИНАЛАРИ

Алан Бин — америкалик қилчи қирқ ёрадиган космонавтлардан бири. 1969 йилнинг ноябрыда у ойга учирилган экспедиция аъзоси бўлган эди. Фазода олиб борилган 59 кунлик тадқиқотдан сўнг, экспедиция аъзолари Ерга қайтиб тушди.

Алан Бин суратга олган Ой тасвири бошқа фазогирларни кидан кескин фарқ қилар эди. Улар худди расмом мўйлаҳами билан чизилгандек тиник, ёрқин. Картиналар 120та. Шуниси диққатга сазоворки, кеска космонавт кейинги ўн йил мобайнида ўзининг Ҳюстондаги студиясида иход қилиб, шахсий коллекционерлар буюртмасини бажаряпти. У ўз «ишлари»ни минглаб болалар, катталар қўриб ҳайратланишини истади.

Хулқар ТҲИМАНОВА тайёрлади.

ТОНГ ҲАКИКАТИ

Туннинг зулумотли пардасини ўзининг шаффоф нури билан ёриб, Кўёш уфқдан бош кўтарди. Она табииатимиз жозибадор ҳусни, файзу-тароватини намойиш этиб, замин узра нурдан поёндоз тўшамоқда.

Тонг отиши нақадар фусункор. Кенгликларга туташ боғлар, ажиб бир соқинлик ҳуқи сурган гўшалар лаҳза ўтмай жонлангандек.

Тонг бизни янада яратишга, яхшиликка чорлайди. Афсун айтиб, юрагимизга ўчмас излар солиб, муаззам кунлар келаверади.

Самодан марварид янглиғ ёғилаётган томчилар ўзининг шаффофлиги билан инсонни ҳайрат, мўъжиза оламига етаклайди. Киприкларимизга охиста кўнар экан, томчилар бизга Соғинч аталмиш буюк этиқод мавжудлигидан дарак беради.

Нитогимиз хур ўлкамизнинг ҳар қирғичи муқаддас, азиз бўлган гўшаларига қўчади. Садоқат, Оқибат, Яхшилик сингари гўзал фазилатлар ҳаёт йўллариимизни безайди.

Ҳар тонг муштдеккина юрагимизни

тоғ қадар юксалтиради. Сабаб — бу йил аёллар йили. Орзулар мустақоб, тилаклар-ижобат бўладиган ушбу кутлуг йил ҳар йилдан азиз бизга, муқаррам бизга.

Атиргулнинг гулбаргидек титраб турган туйғуларимиз қалбга сиғмай, ботинимиздан зоҳиримизга қўчади. Чархалак мисоли бизни оламга келатирган қисмат, абадийат қонунлар теграсида айланувчи фикрат олами узра улғувор буй қўзди. Энг эзгу тилаклар изхори юрак бўлиб тилакларга айланади.

Беихтиёр дунёни тўлдириб овозинг борича дегинг келайди:

Аёл, сенга муборак йил кутлуг бўлсин,

Офтобдек ярақлаган толенгидан айланай.

Хонадонинг тинч, юраккинанг

шодликка тўлсин,

Келди замон, чўнг ишларга шайланай...

Муқаддас БОНУ.

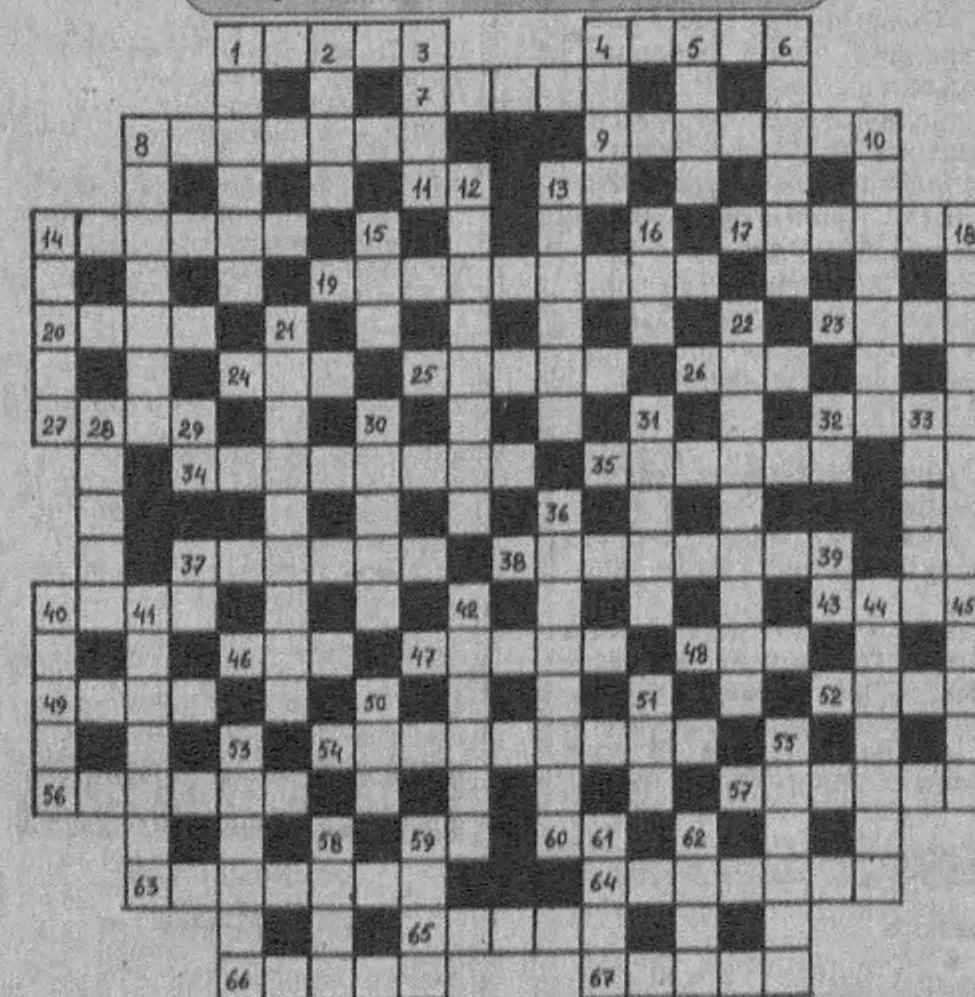
ТОПИБ КҮРИНГЧИ...

БҮЙИГА: 1. Қуруқлик ичига сўқилиб кирган сув. 2. Жуҳори ҳосили. 3. Сиярда турти. 4. Хинд аёлларининг устки кийими. 5. Мақтуб. 6. Санъат тури. 8. Фаранг ёзувчиси. 10. Ширинлик. 12. Республикадаги вилоятлардан бири. 13. Хинд кинофильми. 14. Оғилар турадиган оғилхона. 15. Ранг атамаси. 16. Баландлик. 18. Парранда туртиши учун махсус ишланган ўлча. 21. Юнон драматурги. 22. Қалашма қиладиган, ноли. 28. Бинонинг пешток ва устунлар билан безатилган қўрмақ қисми. 29. Ер ўлчов бирлиги. 30. Бир неча ҳудудларни бирлаштирувчи ер ости канал. 31. Тухумини ўзгаларга уйсига қўювчи қўш. 32. Т. Хейердалнинг кичик кемаси. 33. Туннинг нави. 36. Рақс. 37. Ў. 39. Муқийнинг нота номи. 40. Қимматбахто тош. 41. Ушима. 42. Энг қадимий меҳнат қуроли. 44. Миллат. 45. Бахтли тақдир. 50. «Биринчи» сўзи синоними. 51. Йиртқи қўш. 53. Таржимон. 55. Эстрада гуруҳи. 59. «Қадим» сўзининг синоними. 59. Майин, юпка нарм. 61. Йиртқи

тун қўши. 62. Мартаба, лавозим.

ЭНИГА: 1. Биринчи ўзбек овозли кинофильми. 4. Республикадаги чиқадиган ойнома. 7. Одиссейнинг ватани. 8. Венгриядаги қўл. 9. Камарий йил ҳисобида 9-ойнинг арабча номи. 11. Самолёт русуми. 13. Нота номи. 14. Ҳеч қирра олмайдиган сеҳрли жой. 17. Мушакларнинг қаттиқ тортишуви натижасида қўл-оёқларини тортишиб қолиши. 19. Қимматбахто тош. 20. Оқшоқ, тарик, арпалардан солинмадиган ичимлик. 23. Ўтир юкумли қасаллик. 24. Махсус қазилган чуқурик. 25. Махсус туррадиган махсус бино. 26. Қўшнинг эрқағи. 27. Тепаси ярим доира шаклида солинган дарвоза. 32. Қизғинаш. 34. Овқат, ичимлик ва ичкиликлар сотиладиган ошхона тури. 35. Уйда ишловчи хунардан. 37. Бир йиллик ўсимлик. 38. Ёқилғи тури. 40. «Шоир» сўзининг қозона атамаси. 43. Рақам. 46. Ўтмишдаги оғирлик ўлчов бирлиги. 47. Узоқ яшаб қатта ёшга етган киши. 48. «Билан»нинг шоирона талқини. 49. Донинг зараркунадаси. 52. Осийдаги халқ. 54.

Бўш вақтларингизда

9. Хошимовнинг «Баҳор қайтмайди» кассаси қаҳрамони. 56. Қўнғилда қир йўқ. 57. Тўқиб тайёрланган мато. 59. Тегирмонда тортилган дон. 60. Хорижий самолёт русуми. 63. Олма тури. 64. Африкадаги давлат. 65. Халқ амалий санъати намунаси. 66. Дўппи четидagi энисиз жияк. 67. Дин.

Тузувчи: Тожили ИМОНОВ, Зангиота тумани.

Зангиота давлат «МАШИНА ТРАКТОР ПАРКИ» акция-

дорлик жамиятига қарашли ГАЗ-САЗ 3507 русумли давлат белгиси 29-43 ТШС автомашинасиға серия АТ, 0146687 рақам билан ҳамда серия АТ, 0146702 рақам билан берилган йўқолган

ЛИЦЕНЗИЯ КАРТОЧКАЛАРИ БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

Бўка туманидаги «Равот» жамоа ҳўжалиги ширкат ҳўжалиғига айлантирилиши мўнособати билан

ТУГАТИЛАДИ.

Давволар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой давомида «Равот» жамоа ҳўжалиғи идорасида қабул қилинади. Тел.: 35-105.

Бўка туманидаги Барот Умаров номли деҳқон фермер ҳўжалиғи уюшмаси ширкат ҳўжалиғига айлантирилиши мўнособати билан

ТУГАТИЛАДИ.

Давволар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой давомида Барот Умаров номли ҳўжалик марказий идорасида қабул қилинади. Тел.: 35-675.

Шеърят

ТУШИНГИЗГА КИРМАЙ ҚҮЙДИМ...

Зебуниссо ҳаёлида кезган мирзо,
Ўйлариди булут янглиғ сўзган мирзо,
Висолимдан умидини узган мирзо,
Неча замон тушингизга кирмай қўйдим.

Азобларда ўтди тўйин, ярим ойлар,
Ё дилингиз ўза оху изин пойлар?
Тўхтамади ашкимади дилгир сойлар,
Қолдим налон, тушингизга кирмай қўйдим.

Айта қолай ўзим гапининг тўғрисиини,
Ўқутдингиз оромингиз ўғрисиини,

Авайламай эрка қизинг тўйғусини,
Бўлди ёмон, тушингизга кирмай қўйдим.

Бизми икки сайёранин одамлари,
Изи бошқа, туташмазай қадамлари,
Хотирамни, о, умрининг гул дамалари,
Чекдим фигон, тушингизга кирмай қўйдим.

Дарёларда паршонлик қайиқлари,
Ўйла тўсарлар айрилиқнинг айиқлари,
Ўқут бўлди муҳаббатнинг туюқлари,
Мен беғумон тушингизга кирмай қўйдим...

Адиба УҚТАМ.

БОШ СОВРИН БЕКОБОДЛИКЛАРДА

БУ йилги футбол мавсуми бошланиши биланоқ, Тошкент вилояти биринчилиги ва кубок мусобақаларига вилоят футбол федерацияси янада жиддий эътибор қаратди. Вилоят кубоги баҳсларида голиб чиққан жамоага республика миқёсидаги турнирда, ундан ҳам муваффақиятли ўтган жамоага биринчи лигага ўтиш турнирида қатнашиш имкониятини берилиши ушбу мусобақанин янада қизгин кечилиши таъминлади.

Вилоят кубогининг дастлабки босқичиданоқ «Цементчи» (Бекобод шаҳри), «Охангарон-С», «Олмалик», Охангарон туманининг «Қорахитой», «Оққўрғон», «Янгиёул» жамоалари кескин курашларни бошлаб юборишдики, мусобақанин бундай тус олиши ўз-ўзидан жамоалардаги иштиёқнинг нечоғли юқори эканлигини кўрсатди.

Ярим финал баҳсларида «Қорахитой» жамоаси бугунги кунда вилоят биринчилигида қарвонбошилик қилаётган «Олмалик» устидан 3:2 ҳисобида голиб чиққан бўлса, «Цементчи» — «Оққўрғон» учрашуви 2:0 ҳисобида бекободликлар фойдасига якунланди. Шундан сўнг барча футбол мухлисларининг эътибори янага голибни аниқлаб берувчи финал баҳсига қаратилди.

12 август кўни «Янгибозор» ўйингоҳида ўтказилиши белгиланган финал учрашувини намунали уюштиришга ҳам вилоят футбол федерацияси алоҳида эътибор билан ёндошди. Голиб ва финалчи жамоа учун биллур соврин, би-

Вилоят кубоги

ҳам финал учрашувиғача ўз жамоаларини шакллантириб улгуришган эди. Шунинг учун финал, бемалол айтиш мумкинки, биринчи лигадаги қўчи жамоалар беллашуви даражасида кечди. Лекин тўқсон дақиқалик тенгма-тенг «жанг» голибни аниқлаб беролмади. Тўғри, дастлаб «Қорахитой» ҳужумчиси Шерзод Солиев рақиб дарвозасига тўп йўллаб, ўз жамоасини олдинга олиб қолди. Шундан сўнг улар ҳаракатида ҳисобни оширишга нисбатан уни сақлаб қолиш аломатлари сезила бошлади. Бунинг ўз вақтида пайқанган «Цементчи» футболчилари асосий вақт якунланишига беш дақиқа қолганида ҳисобни тенглаштиришга улгурдилар. Дмитрий Куринийнинг зарбаси бекобод-

ликларга қувонч улашди. Мусобақалар низомига кўра белгиланган 30 дақиқалик қўшимча вақтда ҳам жамоалар ҳар қанча уришмасин ҳисоб ўзгармади.

Шу ўринда ушбу учрашуви оқилона бошқарган ҳакамлар Юрий Маракин, Раҳматилла Қоратов ва Дилмурод Ориповлар фаолиятига ҳам алоҳида тўхталаш жоиз. Айни уларнинг беҳато ҳаракатлари тўғрисида ўйин қизгин курашларга бой тарзда, ҳар қандай эътирозларсиз ўтди.

Нихоят, голиб жамоа 11 метрлик жарима тўплари орқали аниқланди. Бу борада омад «Цементчи» жамоасига қўлиб бокди.

Мусобақанин асосий қисми якунланган, вилоят ҳокимининг муовини А. Раҳимбердиев голиб ва финалчи жамоаларга чиройли ўйинлари учун миннатдорчилик билдирди. «Цементчи» жамоасига биллур соврин ва биринчи даражали дипломини топширди.

Шундай қилиб бош соврин Бекобод шаҳрининг иккинчи жамоаси — «Цементчи» футболчиларига насиб этди. Агар улар жисмоний тарбия жамоалари иштирокида кечадиган республика турнирида ҳам муваффақиятли қатнашсалар биринчи лигага ўтиш учун кечадиган баҳсларга йўлланма олишлари мумкин.

Равшан МУСУЛМОНОВ.

ГОЛИБЛАР 1 СЕНТЯБРДА АНИҚЛанади

Шу кунларда Олмалик ўйингоҳлари спорт ишқибозлари билан гажум бўлмоқда. Бу ерда уюштирилган турли мусобақаларни томоша қилишга минглаб олмаликликлар келишяпти.

Унда футбол, волейбол ва бошқа спорт турлари бўйича шаҳар ҳокимлиги кубогини қўлга қиритиш учун жамоалар ўзаро беллашмоқдалар. Мусобақаларда шаҳардаги кўпчилик саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотлари, муассасалар вакиллари қатнашмоқдалар. Айни вақтда бокс бўйича

шаҳар очик турнири ҳам давом этапти. Мамлакатимиз мустақиллигининг саккиз йиллиғи юбилейига бағишланган бу оммавий мусобақалар тарихий сана арафасида якунланиб, унинг голиблари турли кимматбахо ва эсдалик совғалари билан тақдирланадилар.

ТОШКЕНТ ҲАКИКАТИ
TOSHKENT HAQIQATI

Муассис:
ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ
ҲОКИМЛИГИ

Бош муҳаррир
Фатҳиддин
МУХИДДИНОВ

Манзилимиз:
700000, Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32.

Телефонлар:
хатлар ва оммавий ишлар бўлими:
133-40-48
Эълонлар:
133-40-48, 136-57-27.

Эълон ва билдирувлардаги факт ҳамда далилларнинг тўғрлиги учун реклама ва эълон берувчилар масъулдир.